

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Openbaar Ministerie
T.a.v. hoofdofficier Parket Den Haag
mr. M. Zwinkels
Prins Clauslaan 60
2595 AJ. Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2020-0000095871

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

2

Datum 19 mei 2020
Betreft Aangifte

Geachte heer,

Hierbij doen ondergetekenden namens de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst en de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane – aangifte van het vermoeden van knevelarij (artikel 366 Sr) en beroepsmatige discriminatie (artikel 137g Sr).

Inleiding

Tijdens het Vragenuur in de Tweede Kamer van 14 januari 2020 heeft de minister van Financiën de toezegging gedaan om een second opinion uit te laten voeren, welke betrekking heeft op de vraag of de minister van Financiën, in het kader van het stopzetten en terugvorderen van de kinderopvangtoeslag, op basis van de ter beschikking staande informatie, gehouden zou zijn aangifte te doen van (ambts)misdrijven.¹ Deze opdracht is uitgevoerd door mr. H.J.Th. Biemond, advocaat te Amsterdam,² In een memorandum van 19 mei 2020 concludeert Biemond dat op de bewindspersonen van het ministerie van Financiën op grond van artikel 162 Sv de plicht rust aangifte te doen ter zake van de misdrijven knevelarij en beroepsmatige discriminatie. Ter uitvoering van deze plicht en namens de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst en de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane doen ondergetekenden hierbij aangifte van het vermoeden van genoemde misdrijven.

Bijlagen bij deze aangifte zijn de navolgende documenten:

1. Memorandum van 19 mei 2020 van mr. H.J.Th. Biemond;
2. Bijlage 1, Onderdeel 1 Documenten ontvangen van ministerie van Financiën, en
Bijlage 1, Onderdeel 2 Openbare documenten.

De documenten waar de bijlage 2 bij deze aangifte naar verwijst, worden aan u nagezonden.

¹ *Handelingen II 2019/20*, nr. 40, item 4.

² *Kamerstukken II, 2019/20*, 31 066, nr. 615.

De verdenkingen

Het memorandum heeft betrekking op de werkzaamheden van de Belastingdienst waaronder Toeslagen, meer in het bijzonder het MT Fraude³, het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) en de Directie Toeslagen, in de periode 2013-2017.

Ons kenmerk
2020-0000095871

In 2013 startte de Belastingdienst met een nieuwe aanpak om fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart brengen, aan te pakken en in de toekomst te voorkomen. Daartoe werd het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) opgericht. De Directie Toeslagen participeerde in het CAF.

Wat betreft de verdenking van knevelarij is in het memorandum het 'CAF 11-dossier' tot uitgangspunt genomen. In het CAF-11 dossier zijn de bevindingen van het CAF aanleiding geweest in het voorjaar van 2014 de CAF 11-zaak over te dragen aan de Directie Toeslagen. In het memorandum is vermeld dat aanwijzingen bestaan dat in andere CAF-dossiers die in of omstreeks dezelfde periode speelden mogelijk een vergelijkbare aanpak is gehanteerd. In dat verband is in het memorandum gewezen op het Eindadvies van de Adviescommissie uitvoering toeslagen (AUT) waarin gevallen zijn geïdentificeerd waarin een behandeling mogelijk of waarschijnlijk vergelijkbaar is met de aanpak in het CAF 11-dossier.⁴ Het betreft de navolgende onderzoeken:

Waarschijnlijk vergelijkbaar:

- Tonga-2014 (7-4-2014);
- CAF-Swierigheid (8-4-2014);
- CAF-Beilen (18-4-2014);
- CAF-Tonga2 (9-5-2014);
- CAF-Danny De (18-4-2014);
- CAF-Danny De Twins (14-11-2014);
- CAF-Vanuatu (16-3-2015);
- CAF-Horseshoe Bay (16-4-2015);
- CAF-Caledonie 2015 (9-7-2015);
- CAF-Kuil (9-7-2015).

Mogelijk vergelijkbaar:

- CAF-Oahu (25-7-2014);
- CAF-Danny De Fase 2 (21-10-2014);
- CAF-Anker (Florien) (10-12-2015);
- CAF-Inverness (10-12-2015);
- CAF-Balmaha (19-2-2016);
- CAF-Mundo (18-3-2016);
- CAF-Kidzzl/Kidzz, Palace (11-4-2016);
- Caledonie (19-2-2014);
- CAF-Namdrik (22-4-2014);
- CAF-Punta (9-5-2014);

³ *Kamerstukken II*, 2013/14, 31 066, nr. 176.

⁴ Memorandum, p. 9. Noot 37 verwijst naar paragraaf 3.2 van het Eindadvies van de Adviescommissie uitvoering toeslagen van 12 maart 2020.

- CAF-Lanai (28-5-2014).

Directie Juridische Zaken

Bij de in het memorandum onderzochte werkzaamheden zijn de volgende beslismomenten relevant geoordeeld:

Ons kenmerk
2020-0000095871

1. het initiële besluit tot stopzetting van de voorschotbetaling aan alle betrokken vraagouders;
2. het daaropvolgende besluit tot herziening van het voorschot en/of de tegemoetkoming en, indien sprake was van een terug te vorderen bedrag, terugvordering van dat bedrag;
3. de bezwaarfase, waarin een nieuw oordeel werd geveld over een getroffen beschikking tot herziening van het voorschot en/of de tegemoetkoming.

Het memorandum beschrijft dat de verschillende beslismomenten en de kennis die ambtenaren op dat moment hadden weliswaar goed van elkaar moeten worden onderscheiden, maar tegelijkertijd niet los kunnen worden gezien van het dossier als geheel. De verdenking van knevelarij geldt het stopzetten van voorschotbetalingen aan de vraagouders die daar wel recht op hadden, in het zogenaamde 'CAF 11-dossier' en andere dossiers waarin dezelfde of een vergelijkbare handelwijze werd gehanteerd, maar mogelijk evenzeer de twee andere fasen in het beslisproces.

Ten aanzien van de verdenking van beroepsmatige discriminatie vermeldt het memorandum dat uit de beschikbare documenten blijkt dat de Belastingdienst / Toeslagen op basis van nationaliteit uitvragen heeft gedaan naar gegevens. Uit de Documenten komen volgens het memorandum drie voldoende concrete gevallen naar voren ten aanzien waarvan beoordeeld kan worden of een aangifteplicht ter zake van beroepsmatige discriminatie bestaat. Bij die gevallen gaat het om de volgende:

1. Het CAF heeft begin 2014 een 'quick scan' gedaan van alle aanvragers met een Ghanese nationaliteit. Deze 'quick scan' bevat ten aanzien van alle aanvragers met de Ghanese nationaliteit gegevens over verschillende toeslagen die zijn toegekend (huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag en het kindgebonden budget), IP-adressen en de belastingaangiften. Op basis van de 'quick scan' is voorgesteld om nader onderzoek te doen naar bepaalde aspecten.
2. Begin 2014 heeft het CAF query's uitgevraagd bij Logius over aanvragers van toeslagen met de Roemeense nationaliteit.
3. De Documenten bevatten aanwijzingen dat in 2015 een onderzoek is verricht met betrekking tot een bepaalde bevolkingsgroep en dat een verzoek is gedaan om een zoekslag te verrichten op basis van etnische afkomst. De Documenten bevatten daarnaast een referentie naar een (mogelijk etnische) gemeenschap ten aanzien van handhaving in 2016.

Het memorandum concludeert dat in relatie tot deze gevallen gesproken kan worden van het redelijk vermoeden dat sprake is geweest van het verrichten van onderzoekshandelingen op basis van nationaliteit waarbij een discriminatoir onderscheid wegens ras is gemaakt.

Contact

Voor contact over deze aangifte kunt u zich wenden tot de directeur Juridische Zaken van het ministerie van Financiën, [naam]. De contactgegevens staan vermeld bovenaan deze brief.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2020-0000095871

Hoogachtend,

B.E. van den Dungen
de secretaris-generaal van het ministerie van Financiën,

J.P.M. Lazeroms
de interim directeur-generaal van de Belastingdienst,

R.J.A.Kerstens
de interim directeur-generaal Toeslagen